

ČÁST B: KONTROLNÍ ZÁVĚRY

34/94

Kontrolní závěr z kontroly využití finančních prostředků státního rozpočtu poskytnutých formou systémových dotací na ekologii a vodohospodářské investice Magistrátnímu úřadu hl. m. Prahy

Kontrola byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu pod číslem 34/94. Kontrolu provedla skupina kontrolujících z Odboru životního prostředí a výstavby NKÚ.

Kontroly byly podrobeny:

Magistrát hl. m. Prahy,

Ministerstvo financí (dále jen "MF")

Místní úřad Praha-Radotín (dále jen "MÚ Radotín"),

Místní úřad Praha-Kbely (dále jen "MÚ Kbely"),

Pražské vodárny, s.p.

Cílem kontroly bylo prověřit využití finančních prostředků ze státního rozpočtu poskytnutých na investiční akce ekologického charakteru v hlavním městě Praze z hlediska účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti. Kontrola byla provedena v období říjen až prosinec 1995.

Nedostatky byly zjištěny pouze u Magistrátu hl. m. Prahy a u MÚ Kbely.

Námítky proti kontrolním protokolům byly vypořádány vedoucí kontrolní skupiny. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách podal Magistrát hl. m. Prahy. O odvolání rozhodl senát usnesením ze dne 8. března 1996.

S e n á t N K Ú (ve složení: JUDr. Jiří Drábek - předseda, JUDr. František Bárta, Ing. Josef Pohl - členové) na svém zasedání, které se konalo dne 8. března 1996,

s c h v á l i l usnesením č. 94/34/190
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

Na základě zákona ČNR č. 331/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1994 a o změně a doplnění některých zákonů, rozepsalo MF Magistrátu hl. m. Prahy částku 200 mil. Kč jako systémovou dotaci na komunální ekologii a vodohospodářské investice. Ministerstvo životního prostředí České republiky (dále jen "MŽP") stanovilo prioritou roku 1994 ochranu ovzduší a určilo věcnou strukturu akcí a odpovídající objemy finančních prostředků v tomto členění:

I. ochrana ovzduší	
- poskytnutý limit	75,0 mil. Kč,
- skutečné čerpání	72 612 212,- Kč;
II. rekonstrukce distribučního systému Pražských vodáren, s. p.	
- poskytnutý limit	50,0 mil. Kč,
- skutečné čerpání	20 096 419,- Kč;
III. příspěvek na ekologickou přestavbu systému vytápění v bytech a obytných objektech	
- poskytnutý limit	75,0 mil. Kč,
- skutečné čerpání	76 894 000,- Kč.

Ze systémové dotace pro Prahu ve výši 200 mil. Kč, poskytnuté v roce 1994 na ekologii a vodohospodářské investice, bylo proinvestováno celkem 169 602 631,- Kč.

Rozpočtovým opatřením MF ze dne 21. 7. 1994 byla ze systémové dotace na komunální ekologii vyčleněna finanční částka 20 mil. Kč a účelově převedena formou individuální dotace Ministerstvu zemědělství na dokončení nové čistírny odpadních vod Praha.

Zbývající částka ve výši 10,4 mil. Kč nebyla ze státního rozpočtu čerpána.

1. Magistrát hl. m. Prahy porušil ustanovení § 5 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), kde je uvedeno:

"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmíněk stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."

O d ů v o d n ě n í :

Magistrát hl. m. Prahy převedl část nepoužité účelové systémové dotace ve výši 21 726 tis. Kč na depozitní účet a vykázal ji ve finančním vypořádání se státním rozpočtem za rok 1994 jako vyčerpanou, ačkoliv vyčerpana nebyla. Nevyčerpanou část dotace nezúčtoval se státním rozpočtem a použil ji v roce 1995. Tím porušil také ustanovení § 11 odst. 1 cit. zákona, neboť předmětná účelová dotace byla určena státním rozpočtem k použití v roce 1994.

2. MÚ Kbely, zastoupený komisionářem - společností Mělník Praha, a. s. (dceřinou společností Pražské teplárenské, a. s.), porušil Zásady pro poskytování a čerpání prostředků státního rozpočtu pro pořízení investičního majetku, vydané MF pod č. j.: 113/1 679/94 (dále jen "Zásady"), které byly zveřejněny ve Finančním zpravodaji č. 4 ze dne 21. 3. 1994. Zásady byly registrovány ve Věstníku vlády ČR pro okresní úřady a orgány obcí, který byl vydán dne 7. října 1994 v částce 4, ročník 4, a pro okresní úřady a obce jsou závazné. V bodě 5 čl. 5 Zásad je uvedeno:

"... Pokud investor zjistí, že nedodrží stanovené podmínky (termín dokončení stavby, investiční náklady stavby ap.), je povinen zajistit podrobné zdůvodnění a předložit neprodleně zřizovateli (ústřednímu orgánu) k dalšímu řízení."

O d ů v o d n ě n í :

MÚ Kbely, zastoupený komisionářem - společností Mělník Praha, a. s., (objednatel) uzavřel dne 10. 11. 1994 s VAE, s. r. o., Ostrava (zhotovitel) dodatek č. 6 ke smlouvě na investiční akci "Propojení oblasti MÚ Kbely na tepelný napaječ Letňany-Kbely", kterým přistoupil na změnu čl. V (ceny dodávky) spočívající ve zvýšení investičních nákladů stavby. Tímto dodatkem byla cena smluvní, stanovená na základě výsledků výběrového řízení na dodávku stavby, nahrazena cenou stanovenou na základě rozboru skutečných nákladů zhotovitele a jeho subdodavatelů včetně použití indexu inflace. Investiční náklady stavby uvedené v Registru investic MF ve výši 32,5 mil. Kč nebyly dodrženy a cena díla byla tímto dodatkem zvýšena na 38 139 000,- Kč, resp. 40 046 000,- Kč (včetně DPH). Objednatel neprojednal zvýšení investičních nákladů s MF, nezajistil podrobné zdůvodnění a nepředložil věc MF k dalšímu řízení.

Další zjištění:

Při kontrole dokladů investiční akce "Propojení oblasti MÚ Kbely na tepelný napaječ Letňany-Kbely" bylo zjištěno, že v rozporu s ustanovením bodu 5.6 základní smlouvy byla faktura na finanční částku 50 907,- Kč proplacena za vícepráce bez uzavření dodatku potvrzeného oběma smluvními stranami. Objednatel v době kontroly odsouhlasení výše uvedených víceprací nepředložil, přestože o to byl požádán.

Shrnutí:

Při kontrole provedené u vybraných příjemců systémové dotace bylo zjištěno, že celkový průběh investičních akcí ovlivnily zejména:

1) rozsah a úroveň zpracování zadávací dokumentace pro výběrové řízení na zhotovitele díla.

Systémová dotace ze státního rozpočtu byla poskytována také investorům, jejichž investiční akce zahájené před rokem 1994 byly financovány z vlastních zdrojů. Povinnost provést výběrové řízení podle Zadávacího řádu staveb se na takové akce nevztahovala, neboť nebyly financovány z prostředků státního rozpočtu.

V rámci zadávací dokumentace nebyl např. zpracován rozpis stavebních a montážních prací a dodávek technologií. Investor neměl k dispozici sjednané jednotkové ceny, neměl ani možnost zpracovat kontrolní rozpočet zadavatele a vytvořit si kritérium pro posuzování nabídek jednotlivých uchazečů a zjistit tak reálnou výši peněžitého závazku;

2) promítání inflačních vlivů do ceny díla v tzv. cenové klouzavé doložce, která by měla být obsahem smlouvy.

Zákon o cenách stanoví, že dohoda o ceně je dohoda o výši ceny nebo o způsobu, jakým bude cena vytvořena, za podmínky, že tento způsob cenu dostatečně určuje. Dohoda o způsobu tvorby ceny umožňuje u staveb s dlouhodobým průběhem promítat do ceny inflační vlivy dohodnutým způsobem, definovaným v tzv. klouzavé doložce. Důsledkem nedostatečně definované klouzavé doložky může být nekontrolovatelné zvyšování ceny díla.

V souladu s plánem kontrolní činnosti kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ JUDr. Jiří Drábek.